Input vanuit Tactus voor kadernota horeca Zutphen

Bij Tactus Verslavingzorg (preventie) denken we graag mee bij het ontwikkelen van beleidsstukken. In onze dagelijkse praktijk komen we veel mensen tegen met alcohol gerelateerde problemen. Het opstellen van duidelijke kaders en regels in de horeca is essentieel om problematisch gebruik te voorkomen.

1. Alcoholgebruik in Zutphen – kerncijfers

Ongeveer 47% van de volwassenen in Zutphen houdt zich aan het advies om maximaal één glas alcohol per dag te drinken. Dit betekent dat een groot deel van de bevolking hier niet aan voldoet. Ongeveer 13% van de volwassenen drinkt meer dan aanbevolen, waarbij vooral jongeren tussen 18 en 35 jaar relatief vaker zwaar drinken. Vrouwen lijken zich over het algemeen beter aan de richtlijnen te houden dan mannen (GGD).

2. Toename van verkooplocaties

Het aantal plekken waar alcohol verkocht wordt, groeit. Dit komt doordat steeds meer ondernemers buiten de traditionele horeca, zoals winkels en kapsalons, vergunningen aanvragen om alcohol te mogen schenken. Zonder duidelijke regels leidt dit tot een geleidelijke groei van alcoholverkooppunten, wat het risico vergroot dat alcoholgebruik verder genormaliseerd en gestimuleerd wordt.

Andere gemeenten zoals Amsterdam en Utrecht hanteren een 'nee, tenzij'-beleid voor nieuwe alcoholverkooppunten om dit tegen te gaan. Groningen stelt bijvoorbeeld duidelijke voorwaarden voor het schenken van alcohol tijdens evenementen.

3. Alcohol in de horeca – aanpak

De horeca speelt een belangrijke rol bij verantwoord alcoholgebruik. Wij adviseren daarom om een IVA-training verplicht te stellen voor alle horecaondernemers die een alcoholvergunning aanvragen. Daarnaast is het verstandig om schenktijden, vooral tijdens evenementen, te beperken, bijvoorbeeld tot 22:00 uur. Het stimuleren van alcoholvrije evenementen kan helpen om de norm te verschuiven naar een gezondere omgang met alcohol, zoals al gebeurt in Amersfoort en Zwolle.

4. Preventie en vroeg signalering

Vroege signalering van risicovol alcoholgebruik is essentieel. Wijkteams, huisartsen en scholen kunnen hierbij een belangrijke rol spelen. Het inzetten van preventiewerkers bij jongeren, bijvoorbeeld in het onderwijs en bij sportclubs, helpt om problematisch gedrag te voorkomen. Campagnes die aansluiten op belangrijke levensfasen, zoals ouderschap, kunnen bovendien effectiever zijn.

5. Verslavingszorg in cijfers

In 2023 zijn in Nederland ruim 29.000 mensen gestart met een behandeling waarbij alcohol de primaire verslavingsproblematiek is. Dit is ongeveer 45% van alle nieuwe cliënten in de verslavingszorg. De meeste cliënten zijn mannen rond de 45 jaar. Bij ouderen (55+) is alcohol zelfs de hoofdoorzaak van ruim 60% van de hulpvragen. Daarnaast heeft een groot deel van de cliënten (75%) al eerder een behandeling gehad, wat het belang van goede nazorg benadrukt.

6. Aanbevelingen voor Zutphen

- Beperk het aantal locaties waar alcohol verkocht mag worden door het stellen van duidelijke eisen aan vergunningen.
- Stel heldere regels op voor het schenken van alcohol tijdens evenementen, zoals maximale schenktijden en het inzetten op alcoholvrije alternatieven.
- Werk actief samen met horeca en maatschappelijke organisaties om verantwoord schenken te bevorderen.
- Investeer in preventie en vroeg signalering om problematisch gebruik vroegtijdig aan te pakken.
- Zorg voor goede nazorg en ondersteuning voor mensen die in behandeling zijn geweest om terugval te voorkomen.
- Alcoholreclames in openbare ruimtes; het opstellen van regels omtrent 'ongezonde reclame' kan gezondheidswinst opleveren in het kader van alcoholconsumptie.
- Het naleven van NIX18, geen alcohol onder de 18 jaar schenken (denk ook aan handhaving van weder verstrekking etc.)